

“El PP ha escollit Badalona com a laboratori”

Què passa a Badalona, que fa que el PP, amb un discurs molt centrat contra la immigració, sigui la segona força municipal i pugui aspirar a assolir l'alcaldia?

—Primer de tot, diria que ens hem mal acostumat a pensar que la societat catalana és una bassa d'oli i que tot va endavant, malgrat els problemes econòmics i socials. I això no és veritat, la societat catalana és més complexa que no sembla. Hi ha conflictes, com en totes. I si no ha passat res, de vegades, penso que és per miracle. És cert que parlem molt malament dels polítics, però també penso que si no ha passat res greu en el fons és perquè han fet bé la seva feina. Que la societat catalana hagi crescut tant en tan poc temps —més d'un milió d'habitants— i no hi hagi hagut cap conflicte greu, això és símptoma que hi ha coses que s'han fet bé. Per tant, no estem en una bassa d'oli, i aquestes coses poden acabar passant, en un lloc o un altre. I és normal que acabin petant a l'àmbit local.

—**Hi ha qui parla de Badalona com dues ciutats, en el fons, diferents. La del centre, amb la dels badalonins de tota la vida i els provinents de les migracions del segle XIX i principi del XX; i la dels barris creats i crescuts amb les migracions d'origen espanyol dels anys 60 i 70 i de la darrera onada migratòria extracomunitària. Compartiu la descripció?**

—La comparteixo a mitges. Si jo hagués de definir Badalona diria que és un gran laboratori social, de tota la península Ibèrica, i potser d'Europa. Ha patit tots els canvis que una ciutat pot viure, i a una gran velocitat.

Badalona ja era una ciutat els anys 30, amb més de 50.000 habitants. Era com Sabadell o Terrassa, però al costat de Barcelona. S'industrialitza a la segona meitat del segle XIX, quan es posa en funcionament la via de tren Barcelona-Mataró. A partir de llavors

Enric Juliana (Badalona, Barcelonès, 1957) és periodista amb una llarga trajectòria i un dels analistes polítics més reconeguts. Actualment, és director adjunt de 'La Vanguardia', a la delegació de Madrid.

comença a rebre gent de fora. Era la primera onada migratòria, amb gent principalment del sud de Catalunya (d'Alcanar, per exemple), i després de Múrcia, Almeria... Venien per les fàbriques i per les obres del metro, durant els anys 30.

Els 60 hi ha una altra onada molt forta. Badalona passa dels 50.000 ha-

bitants o 60.000 a 250.000. I, darrerament, hi ha l'onada migratòria extracomunitària.

Aleshores, poblacions com Santa Coloma o l'Hospitalet, que eren pobles petits, però que van créixer molt més ràpidament, han tingut més homogeneïtat interna. Possiblement això és perquè les experiències de vida dels habitants són més contemporànies. A Badalona, els estrats són més diferents. Per tant, les experiències vitals, també. Hi ha els qui han nascut a Badalona i els seus avis van arribar-hi d'indrets de Catalunya; els qui els seus avis són de fora de Catalunya; els qui tenen els pares de fora, etc. I aquesta diversitat es produeix en un municipi amb un urbanisme molt particular, per les rieres, que, fins fa poc temps, esquarteraven els barris. De manera que no hi ha una experiència de ciutat conjunta.

Tot plegat fa que no sigui una ciutat fàcil de governar. Per això Badalona ha de ser contemplada com el principal laboratori social de la península Ibèrica, i potser de tot Europa. Poques ciutats han passat tants canvis i tan ràpids.

Només a tall d'exemple. La darrera manifestació multitudinària a la plaça de la vila de Badalona va ser de pakistanesos, contra l'assassinat de Benazir Bhutto. A la mateixa plaça que fa setanta anys es manifestaven els republicans o els anarquistes, i la mateixa on els anys 70 es feien les manifestacions antifranquistes. Això ens dóna una idea d'aquests canvis.

—**A diferència d'unes altres ciutats metropolitanes, a Badalona hi ha hagut una divisió política entre les formacions d'esquerres. Creieu que aquests enfrontaments han facilitat l'aparició d'aquest discurs populista sobre la immigració?**

—Ho explica molt parcialment. A Badalona la competició entre el PSUC i el PSC va ser molt viva. Primer l'ajuntament va ser del PSUC. Després el va perdre a favor del PSC, però, a diferència d'uns altres casos, el PSUC va presentar batalla i no es va conformar tan fàcilment amb aquell relleu. Ara bé, això no va impedir que el PSC acabés essent majoritari. Tot i que potser l'ha privat de tenir-hi una majoria hegemònica. Amb tot, no crec això sigui determinant per a explicar la situació actual.

RAFA GIL

—Però aquests enfrontaments poden haver dificultat la tasca de cohesió de la ciutat per part de l'Ajuntament de Badalona?

—No crec que hagin passat coses que no hagin passat en algunes altres zones urbanes. S'ha fet un urbanisme bastant reparador, per exemple, mirant de cosir les ferides geogràfiques, s'ha fet la part del litoral, etc. S'ha aplicat a Badalona el model de desenvolupament urbà de l'àrea metropolitana. És veritat també que algunes altres coses no s'han acabat, com ara l'objectiu de crear un nou barri a la zona del Gorg, que havia de ser un nou centre urbà. Això ha quedat pendent per la crisi econòmica i ha deixat espai a una mena de zona morta. I potser l'Hospitalet ha recosit molt bé les seves fronteres...

Però, vaja, tot ens porta una mica allò que deia abans: és una ciutat que costa de governar. I sí que és cert que no hi ha hagut una força política dominant indiscutible, com ha passat en alguns altres municipis. Sempre ha estat discutida, excepte en algun moment. Però, vaja, no és que això hagi de ser necessàriament negatiu.

—A més a més, aquesta força majoritària que ha estat discutida, el PSC, també ha tingut forts problemes interns. Suposo que tampoc no ajuda a la governabilitat?

—Va passar que el grup dirigent de Badalona del PSC va ser a mans d'en Blanch. I en un moment determinat, quan el PSC el va voler rellevar, s'hi va enfrontar molt durament. Fins al punt que es va presentar amb un partit propi a les eleccions municipals del 1999. Això no ha passat a moltes altres ciutats.

A més, això va unit a la poca influència del PSC local dins el partit. Ha pesat més el de l'Hospitalet, el de Cornellà o el de Santa Coloma que no el de Badalona. I això sí que té més importància, perquè parlem d'influències en els organismes metropolitans, per exemple. Això sí que té més pes.

Però, hi insisteixo, tot això no és l'explicació essencial. Pot haver-hi influït, però l'element clau és un altre.

—Quin?

—Que el PP de Badalona ha decidit de fer aquí allò que no farà en algunes altres ciutats. El PP ha escollit

Badalona com a laboratori. Ha entès que és un laboratori global, i l'ha triat de laboratori polític. I fa allò que no fa en alguns altres llocs. I ho fa per decisió del PP espanyol.

—La direcció estatal del PP ho impulsa o s'està a veure-les venir?

—No, no, és una prova deliberada. Ho fa per provar. Mariano Rajoy no vol tenir el PP amb aquest discurs d'extrema dreta. Per al PP la immigració no és el punt número u; ho és la crisi, la política econòmica... El PP de Madrid no parla cada dia dels immigrants.

Però han decidit de fer la prova a Badalona. I ho han fet, en primer lloc, perquè hi ha un paio disposat a fer-ho. Jo no sabria dir què és primer: si l'ou o la gallina, si García Albiol o la direcció del PP. Però García Albiol està disposat a fer-ho. I volen veure què passa quan el PP es comporta com un partit que voreja l'extrema dreta. Si va malament, serà culpa de García Albiol.

—I si va bé?

—Ja es veurà. Jo sóc a Madrid, on governa el PP, i la ciutat de Madrid té molta immigració, en percentatges

similars a Catalunya i a Barcelona. I hi ha problemes, i tant que n'hi ha! En canvi, no sento cada dia que aquesta sigui una realitat insuportable de Madrid.

Al contrari, a Madrid procuren no inflar el cap a la gent. Per contra, han triat Badalona per fer-ho. Aquest és el punt clau.

—La direcció del PP de Catalunya va obrir un expedient a Garcia Albiol, quan va fer un tríptic vinculant la immigració romanesa amb delinqüència. Però ara la cúpula del PP dóna ple suport al regidor badaloní. Creieu que, per extensió, Catalunya pot ser també laboratori del PP per a aquesta estratègia?

—Alicia Sánchez Camacho també sembla que tingui ganes de provar-ho. Tot i que el discurs del PP a l'Hospitalet, a Cornellà o Barcelona no és el mateix...

—Creieu que el PP pot aconseguir l'alcaldia de Badalona?

—No ho sé. Amb una majoria relativa no seria fàcil que el PP governés. Però això dependrà dels partits polítics. Bé, són a dos regidors de distància. És possible que puguin arribar a ser el primer partit en nombre de vots i regidors. Ho tenen a l'abast.

En tot cas, el PP busca una cosa que em sembla legítima. Vol governar, i la possibilitat d'obrir una escletxa a l'àrea metropolitana de Barcelona, que sempre ha estat a les mans de l'esquerra.

Penseu que l'àrea de Madrid, majoritàriament, era de l'esquerra, i ara és a mans de la dreta, amb alguna excepció. Com l'àrea metropolitana de València. Abans eren governades pels socialistes i ara, pel PP. Per tant, es marca com a objectiu governar a l'única gran àrea metropolitana on no governa. Ara a Barcelona han decidit de fer-ho amb el discurs de la immigració. No ho fan a Madrid, no ho fan a València... Així que Badalona és la prova pilot d'una experiència política que crec que es presenta en dues fases. La primera és la immigració. Però després vindrà la qüestió nacional. Ara fan un discurs monotemàtic. Però estic convençut que, si els funciona bé això, vindrà aquesta segona part.

Enric Rimbau

En l'evolució social i política de Badalona hi ha les claus que expliquen per què un dirigent local popular, amb un discurs antiimmigració, pot proposar-se un objectiu excepcional per al PP: aconseguir l'alcaldia d'una de les ciutats més importants de Catalunya.

Pluja sobre barris molls

Si preguntem qui és Jordi Sierra, pocs sabran que ens referim a l'alcaldia de Badalona, del PSC. Per contra, Xavier Garcia Albiol, regidor del PP de la mateixa ciutat, ha aconseguit una popularitat dins la ciutat i a fora. Aquest representant conservador ha sabut situar-se en l'agenda política mediàtica i ha fet que el PP sigui la segona força política, a poca distància de la primera, en una de les principals ciutats de Catalunya. Garcia Albiol ha abraçat les tesis que situen la immigració en l'epicentre dels mals de la societat: inseguretat ciutadana, desocupació, falta de serveis... I l'estratègia li ha anat prou bé. El PP avui

aspira a esdevenir la primera força de la ciutat a les eleccions municipals de l'any vinent, un fet excepcional a la política catalana.

A banda la personalitat de Garcia Albiol, disposat a mantenir un discurs fronterer amb el de l'extrema dreta, què ha fet que Badalona sigui un terreny adobat per a aquest banc de proves del PP?

Dues ciutats en una. “Badalona, a diferència d'unes altres poblacions de l'àrea metropolitana de Barcelona, com ara Santa Coloma, quan va rebre les grans onades migratòries de la segona meitat del segle passat ja era

L'alcaldia de Badalona, el socialista Jordi Sierra (sens casc) al costat de Joan Rangel, delegat del govern espanyol a Catalunya, posava la primera pedra d'un nou tram del passeig Marítim, al setembre.